

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Föreskrifter för nyttjande och återställning av kommunal mark

---

Antagen av tekniska nämnden 2023-10-24 § 106

Ansvarig förvaltning: Tekniska kontoret

Ansvarig tjänsteman: Gatu- och parkchef

Vad gäller för arbete på kommunal mark?

Dessa föreskrifter har tagits fram och beslutats av tekniska nämnden i egenskap av väghållare och förvaltare av allmän mark.

Den som vill använda eller disponera kommunal mark, allmän platsmark eller offentlig plats för att gräva, schakta, dra ledningar eller annat arbete måste söka tillstånd för detta hos tekniska kontoret.

Arbete som utförs på kommunens gator, vägar, parker och skogar innebär ofta störningar, begränsad framkomlighet och säkerhetsrisker för de som färdas på gator, vägar eller vistas i parker och skog. Det ställer därför krav på de som utför arbete att

minimera påverkan för allmänhet samt att underlätta framtida drift- och underhållsarbeten.

Byggnads-, drift- och underhållsarbete ska planeras och utföras på ett kostnadseffektivt sätt. Arbetet planeras för hållbarhet, miljö, estetik, natur och kulturmiljö.

Om arbetet inte utförs i enlighet med gällande bestämmelser och brister inte åtgärdas inom angiven tid äger Vaggeryds kommun rätt att stoppa arbetet.

Kommunen kan inspektera arbetsplatsen och använda kontrollmanual med avgifter som framgår av bilaga.

Begreppsförklaring

Allmän platsmark: är, enligt plan- och bygglagen, gator, vägar, torg och parker som är allmänt tillgängliga.

Offentlig plats: Enligt ordningslagen är offentliga platser allmänna platser så som gator, vägar, torg och parker som är allmänt tillgängliga. En offentlig plats kan i viss utsträckning jämföras med allmän plats, men kan ha ett privat ägande och huvudmannaskap vilket kan medföra restriktioner för tillgänglighet och användning.

Kommunal mark: Gator, vägar, torg, parker, skogsmark och övriga ytor som kommunen förvaltar.

Väghållare: Är den som har huvudmannaskapet för byggande och drift av gatan eller vägen. Det kan till exempel vara staten genom Trafikverket för allmänna vägar eller tekniska nämnden för de kommunala gatorna.

Byggherre: Är den som enligt plan- och bygglagen för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Entreprenör: Den som byggherren anlitar för att utföra arbetet. Det kan vara samma som byggherren, om man har egen-regi-verksamhet.

Lagar förordningar föreskrifter att ta hänsyn till

Arbetsmiljölagen

Plan- och bygglagen

Miljöbalken

Skogsvårdslagen

Ordningslagen

Väglagen (allmänna vägar)

Vägmärkesförordningen

Arbetsmiljöförordningen

Trafikförordningen

Kulturmiljölagen

Kommunala föreskrifter Vaggeryds kommun

Lokala ordningsföreskrifter

Trafikföreskrifter

Grävtilstånd

Handbok arbete på väg

ATB väg

TRVK tekniska krav

TRVR tekniska råd

Olika typer av tillstånd

Grävttillstånd behövs för byggnadsarbete som nyttjar kommunal mark. Det söks hos tekniska kontoret av byggherren eller av byggherrens utsedd juridisk representant.

Trafikanordningsplan behövs om du påverkar trafikmiljön i eller i närhet av gata, väg, gång- och cykelväg, och parkering eller om du nyttjar trafikmiljön vid arrangemang med mera. Entreprenören eller byggherren ska ansöka om en trafikanordningsplan även om man utför arbetet i egen regi. Den som anordnar ett arrangemang kan också behöva ansöka om en trafikanordningsplan.

För att få nyttja allmän platsmark krävs det att man har ett polistillstånd. Nyttjande av allmän platsmark kan endast vara tillfälligt nyttjande vilket innebär att det har en kortare tidsbegränsning. Det kan till exempel gälla arbetsbodar, byggnadsställningar eller arrangemang.

Planering, samordning och ansvar

Byggherren ansvarar för att lagar och föreskrifter följs, att nödvändiga tillstånd erhålls samt ser till att följa anvisningar från väghållaren, markägaren, myndigheter, blåljus och länsstrafiken.

För att underlätta beslut och handläggning ska arbetet samordnas med tekniska kontoret. Förslag tas fram för till exempel markanvändningen som; arbetsområde, tidplan, hur arbetet ska utföras, bodar, material, placering, tillgänglighet och säkerhet.

Förbesiktning ska göras för att se över förslaget och för att kunna göra förändringar samt dokumentera eventuella avvikelser. Representanter från byggherre/entreprenör och väghållare/markägare deltar. Akuta arbeten som till exempel vattenläcka, kabelbrott eller händelser kopplade till räddningstjänst eller polis kan utföras utan tillstånd men ska meddelas till tekniska kontoret snarast eller senast första arbetsdagen efter den inträffade händelsen.

Allmän platsmark, offentlig plats och kommunal mark får inte stängas av för allmänheten eller tas i anspråk utan tillstånd.

Grävttillstånd

Ansökan

Sträva alltid efter att kommunal mark ska påverkas i så liten omfattning som möjligt.

Byggherren ansvarar för att lagar och föreskrifter följs och att nödvändiga tillstånd erhålls. Byggherren ser även till att följa anvisningar från väghållaren, markägaren, myndigheter, blåljuspersonal och länsstrafiken.

Se till att utföra projektering och eventuella geotekniska undersökningar.

Planera och samordna arbetsområdet med ledningsägare. Gör alltid en ledningskoll.

Se till att markavtal med kommunen finns.

Meddela alltid berörda fastighetsägare, affärsinnehavare och allmänheten på lämpligt sätt vid avstängning och schaktarbeten av större omfattning.

Kommunen ser över placering mot framtida planerade detaljplaner och kommunens planerade byggnationer. Ansökan skickas ut på remiss till aktuella förvaltningar. Det kan komma att påverka ansökan.

Byggnation

Se till att genomföra beslut och skicka in de ansökningar som behövs.

Anmäl förändringar som påverkar tidsplanen.

Material som till exempel befintliga massor som finns inom arbetsområdet är kommunens/tekniska kontorets egendom.

Intrång och skador på träd, växter och mark inom arbetsområdet ska minimeras.

När arbetet är klart ska byggherren snarast anmäla detta till väghållaren eller markägaren och kalla till besiktning.

Byggherren ansvarar för området tills det är återställt, besiktigat, godkänt. Vaggeryds kommun debiterar sedan återställningskostnaden enligt fastställd prislista.

Arbetsplatsen ska hållas i helt och rent skick. Byggavfall och annat avfall sorteras enligt myndigheternas krav. Intilliggande mark får inte förorenas och det ska finns tillräcklig avstängning med skyddsåtgärder kring arbetsområdet.

Byggherren ansvarar för att genomföra ledningskoll och följa ledningsägarens anvisningar så att befintliga ledningar inte skadas. Okända ledningar som påträffas i samband med schaktarbete måste omgående anmälas till respektive ledningsägare och mätas in i X-, Y-, Z- koordinater. Vid förläggning av kabelrör parallellt med kommunal ledning ska det vara minst två meters avstånd och vinkla över ledningarna 90 grader.

Schakt återställs i samma tjocklek och kvalitet som befintlig.

Vid stor trafikmängd, svängande trafik, branta backar eller cykelvägar ska schakten omedelbart provisoriskt beläggas med kall eller varm asfalt.

Vid schaktning eller veck med mindre än 1,5 meter ska hela bredden beläggas. Uppkomna kilar mellan ny och gammal asfalt får inte vara mindre än 1 meter.

Se till att schakt utförs och återställs samt packas så att sättningar inte uppstår enligt Mark AMA 20.

Tryckning och borring ska ske under vägen. Grävning kan endast ske i undantagsfall och efter godkännande av tekniska kontoret.

Tunnling under kantsten är förbjudet.

Vid schakt i gångbana eller veck med en bredd av 1,5 meter ska hela bredden beläggas. Längsgående skarvar och kilar får inte vara smalare än 1 meter.

Uppschaktat material ska delas upp och återfyllas i ursprunglig lagerföljd samt komprimeras. Arbetet utförs enligt Mark AMA 20.

Renskarvning av beläggningen ska ske på alla sidor för att undvika underminering.

Villkor för Trafikanordningsplan

Ansökan

TA-planen ska visa hur olika trafikantgrupper leds förbi arbetsområdet på ett säkert sätt. Planering och hänsyn till oskyddade trafikanter ska alltid tas för att säkerställa en säker och nära väg för gående och cyklister.

Entreprenören är ansvarig för skyddsåtgärder, utmärkning med vägmärken, omledning kring arbetsområdet och för att utanför ordinarie arbetstid kunna rätta till brister i utmärkning så att trafiksäkerheten bibehålls.

Utmärkningsansvarig ska finns som går att kontakta vid fel på utmärkningen.

Arbetet får inte påbörjas förrän TA-planen är granskad och godkänd!

Krav för återställning på kommunal mark

Park- och skogsytor

Innan arbete kan börja behöver ytorna ses över för att tekniska kontoret kan bedöma de värden som grönstukturen har och hur den kan återställas. När det gäller träd har kommunen som mål att inte ta ner några träd utan att ersätta motsvarande kronvolym.

Skydd av grönytor

Träd och buskar ska alltid skyddas från åverkan på stam och rotzon i samband med grävningsarbete. Se Länsstyrelsens information https://catalog.lansstyrelsen.se/store/39/resource/2014_80

Träd ska hägnas in med staket som placeras en meter utanför kronans dropplinje.

Behöver trädet beskäras ska tekniska kontoret kontaktas som beskriver tidpunkt och hur arbetet ska ske.

Trädets rötter får inte utsättas för torka eller kyla. Större rötter ska inte skäras av.

Växter som grävts upp och som sedan ska återplanteras ska omgående jordslås och vattnas så länge som byggnationen pågår.

För att motverka packningsskador djupluckras upplags- och transportytor innan återställande.

Återställning

Ytan återställs till ursprunglig utformning.

Träd och buskar

Återställningen ska ske till ursprunglig utformning hänsyn ska tas till växtartens krav på näring, PH-värde och jordstruktur. Generellt gäller detta för träd och ska ske med 30 cm mineraljord och 40 cm växtjord. Skelettjord återställs med skelettjordblandning. Buskar återställs med 40 cm växtjord.

Gräsyta

Återställning ska ske med befintliga massor. Det får inte förekomma stenar, tovor, rötter eller andra föroreningar som är synliga i det översta jordlagret. Överbyggnad ska bestå av mineraljord och 20 cm växtjord fri från föroreningar.

Väglänter

Återställning ska ske med befintliga massor. Det får inte förekomma stenar, tovor, rötter eller andra föroreningar som är synliga i det översta jordlagret.

Naturmark och skogsmark

I skogsmark ska körspår återställas på ett naturtroget sätt med befintliga massor.

I slättermark ska det efter återställning inte finnas stenar rötter eller andra föroreningar.